

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่บุคคลจะสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกันได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการถ่ายทอดความนึกเห็น ความรู้ ความเข้าใจต่อกัน โดยอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ พระยาอุนปานราชชนก กล่าววว่า "มนุษยชาติอยู่ร่วมกันยอมมีภาษาประจำชาติของตน สำหรับการสื่อสารคมนาคม ทำความเข้าใจกันในพวก และเป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่ทำให้รู้ว่าเป็นพวกเดียวกันหรือชาติเดียวกัน"¹ มนุษย์คนไทยในสังคมไทยก็เช่นกัน จำเป็นจะต้องมีภาษาสำหรับใช้ในการสื่อความหมายระหว่างกัน ช่วยให้ความรู้เป็นคนไทยด้วยกัน คนไทยควรที่จะเห็นคุณค่าของภาษาไทย มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมได้ตามความเหมาะสมของวัยและระดับความรู้ การจะปลูกฝัง ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยนั้น ควรจะเริ่มปลูกฝังขณะบุคคลยังเยาว์วัย เพื่อให้พัฒนาการทางภาษาของเขาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม สามารถใช้ภาษาไทยให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ตามวัยและความต้องการของตน สะปะปิย นากรนรรพ มองเห็นว่า การที่จะปลูกฝัง ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยให้แก่เด็กนั้นเป็นสิ่งจำเป็นมากโดยให้ความเห็นว่า

ภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันของเด็ก เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ภาษาเป็นเครื่องช่วยให้เด็กรู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่นได้

---

¹พระยาอุนปานราชชนก, นิรุกติศาสตร์ ภาค 1 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2499), หน้า 26.

แทนที่จะคิดถึงแต่ตัวเองคนเดียว ภาษาจะทำให้เด็กกลายเป็นสมาชิกคนหนึ่งของผู้คนไป เพราะเด็กจะท่องจำกลไกเลือกใจคำพูดที่สภาพตอนนั้น รู้จักคิดถึงใจเขาใจเรา รู้จักพูดใหญ่ขึ้นเขาใจความคิดของคนและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ กว้างขวางวิญญูทางภาษาของเด็กจะช่วยทำให้บุคคลิกภาพทางภาษาของเด็กเจริญเติบโตขึ้น เป็นผลให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ดี¹

การปลูกฝัง ความรู้ ทักษะ และเจตคติอันถูกต้องต่อภาษาไทยนั้น (โดยที่การจัดในรูปแบบการศึกษาระบบโรงเรียน) โดยบรรจุเอาวิชาภาษาไทยเข้าไว้ในหลักสูตรการเรียน การสอนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา แต่เมื่อดูตามมานั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ใ้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า เป็นความสูญเปล่าทางการศึกษา เพราะนักเรียนที่เรียนจบการศึกษามักบังคับไปแล้ว ไม่สามารถนำความรู้ภาษาไทยไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ จากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้ทำการวิจัยเมื่อปี พ.ศ. 2512 โดยการสร้างแบบทดสอบสัมฤทธิผลวิชาภาษาไทย ไปใช้กับผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้ว และออกไปทำงานเป็นลูกจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ปรากฏ เป็นกระดาษเปล่าบ้าง ช่วยบิดามารดาทำอะไรทำส่วนบ้าง ผลการทดสอบพบว่ามีกลุ่มเดียวที่สามารถนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ในการอ่านและเขียนไ้ร้อยละ 67 ส่วนอีกร้อยละ 33 นั้น อ่านไม่ออกเขียนไม่ไ้ซึ่งนับว่าเป็นความสูญเปล่าทางการศึกษา² ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 กรมสามัญศึกษาทำการทดสอบผลสัมฤทธิผลวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรพุทธศักราช 2509 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศ โดยสร้างแบบทดสอบตาม

¹ สุระปะนี นาคกรตรพ, "แนวการสอนภาษาไทย" จุดสารภาษาไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2520), หน้า 33.

² กรมสามัญศึกษา, สภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512), หน้า 2.

การนั่ง การอ่าน การเขียน และการเรียงความ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่า¹ โนเบิล ปี.ศ. 2517 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการศึกษาจุดอ่อนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 3 ทั่วประเทศ โดยสร้างแบบทดสอบภาษาไทยในด้านการใช้ภาษาอ่านเอาเรื่อง คำศัพท์ และการสะกดคำ ผลการทดสอบพบว่า นักเรียนจำนวนมากทำคะแนนจากการทดสอบได้ต่ำ ในด้านการใช้ภาษา นักเรียนไม่สามารถเลือกคำมาเติมในข้อความที่เฉพาะสมได้ คำอ่านเอาเรื่อง นักเรียนก็ไม่สามารถตอบคำถามประเภทวัดความคิดได้ คำคำศัพท์ นักเรียนไม่รูความหมายของคำหลายคำถึงแม้ว่าคำนี้จะจะเป็นคำธรรมดา ๆ ในด้านการสะกดคำนักเรียนก็สามารถสะกดคำได้คำเดียวได้²

จากผลการวิจัยนี้ หวังใหม่มองเห็นว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ที่จุดอ่อนวิชาทักษะภาษาไทย จึงจำเป็นต้องหาทางที่จะปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเสียใหม่ โดยพยายามพิจารณาหาสิ่งที่เป็นข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอน เพื่อจะทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมันคือ ทุกๆวัน เห็นว่าสิ่งหนึ่งที่เป็นสาเหตุให้การเริ่มการเรียนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาไม่มีประสิทธิภาพก็คือ หนังสือแบบเรียน³ โดยให้ความเห็นว่าหนังสือแบบเรียนระดับประถมศึกษานั้น เนื้อหาสาระไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น เพราะต้องเขียนโต้ใส่ได้

¹ กรมสามัญศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ดิ่งเมืองเทียบกับหลักสูตร (กรุงเทพฯมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2513), หน้า 30-31.

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา จุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียน (กรุงเทพฯมหานคร : โรงพิมพ์เจ้าฟ้าเกล้าการศึกษาการคณะรัฐมนตรี, 2519), หน้า 22.

³ ธีรศักดิ์ ทุกๆวัน, แนวการสอนสำเร็จรูป คู่มือครูสอน ป.1 และเด็กแรกเริ่ม (กรุงเทพฯมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 4.

ทั่วประเทศ¹ หม่อมหลวง บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวถึงข้อบกพร่องของหนังสือแบบเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาว่า

แบบเรียนอ่านเห็นจะกล่าวได้ว่า คนกรุงเทพฯ แต่งคนกรุงเทพฯ จัดพิมพ์ จัดจำหน่าย ในหน้าแรกก็เรียกชื่อไม่ตรงกันกับที่นักเรียนเคยชินเสียแล้ว เคยเห็นแบบเรียนที่จัดทำสำหรับเด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในหน้าแรกมีภาพดอกไม้ ชื่อเขียนว่าดอกจำปา เท่าที่สอบถามคุณอัสานก์ทราบว่าคุณคนกรุงเทพฯ เรียกดอกจำปานั้น ทางภาคนั้นเรียกจำปี ในหน้าแรกของหนังสือก็สร้างความงุนงงให้แก่เด็กเสียแล้ว²

ข้อตำหนิที่กล่าวมานี้ กล่าวหาคั้งถึงการที่เด็กในท้องถิ่นไม่สามารถจะเข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนซึ่งเป็นหนังสือที่ใช้ทั่วประเทศได้ เป็นผลให้เกิดปัญหาในการอ่าน กองการวิจัย กรมวิชาการ ทำการสำรวจคำพูดของเด็กประถมศึกษาทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2508 พบว่า เด็กแต่ละภาคใช้คำต่างกัน คำที่มีความถี่สูง คือเป็นคำที่นิยมใช้ในภาคหนึ่ง กลับเป็นคำที่มีความถี่ต่ำ คือไม่ค่อยมีผู้นิยมใช้ในอีกภาคหนึ่ง กองการวิจัยจึงกล่าวปรารภไว้ว่า "คำที่รวบรวมได้จากที่เด็กใช้ทั่วประเทศก็ดี หรือคำที่รวบรวมได้จากการแต่งหนังสือในภาคกลางก็ดี เมื่อนำไปใช้ในแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศ ไม่อาจจะประกันได้ว่า เด็กในทุกภาคจะเข้าใจความหมายได้ถูกต้องทั้งหมด"³ จากการที่เด็กในแต่ละท้องถิ่นใช้คำในการพูดต่างกันนี้ ผู้วิจัยจึงมองเห็นว่า เด็กในแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีภาษา

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 48.

² หม่อมหลวง บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ภาษาไทยวิชาที่ถกเถียง (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์, 2518), หน้า 31.

³ กรมวิชาการ, กองการวิจัย, รายงานการสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียนตอนที่ 1 บัญชีคำ และความถี่จากการสำรวจ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2508), หน้า 6.

พูดของตนเอง อาจจะไม่มีความเข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยที่ใจทั่วประเทศ
ทางก็ลองดูไป

ในปี พ.ศ. 2517 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทำการวิจัยเกี่ยวกับ
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ภาษา
ถิ่นก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
โดยให้ความเห็นว่า เด็กที่ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาพูดที่บ้านจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ดีกว่าเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาพูดที่บ้าน ทั้งนี้เพราะ ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อ
ในทางการเรียนการสอนในโรงเรียน¹ เด็กที่พูดภาษาไทยกลางอยู่คนเดียว จึงสามารถใช้
ภาษาไทยในการพูดและเขียน และเข้าใจภาษาจากการฟังและอ่านไ้ดีกว่าเด็กที่พูดภาษาถิ่น

สืบเนื่องมาจากข้อเท็จจริง และผลการวิจัยที่ประมวลมาในปี ผู้วิจัยจึงต้องการ
จะศึกษาว่า เด็กในท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ซึ่งนิยมใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาพูดที่บ้าน จะมี
ความเข้าใจศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ทั่วประเทศ
นี้มากน้อยเพียงใด โดยต้องการจะศึกษาเด็กในท้องถิ่นที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนประชา-
บาลและโรงเรียนเอกชนต่าง ทั้งนี้เพราะ เด็กนักเรียนในโรงเรียน 2 ประเภทนี้กล่าวมา
นี้ ส่วนใหญ่ เป็นเด็กในท้องถิ่นที่มีภาษาถิ่นเป็นภาษาพูดที่บ้าน เหมาะสมที่จะเป็นตัวแทน
ประชากรในการวิจัย เพื่อจะศึกษาอิทธิพลของพื้นฐานประสบการณ์การใช้ภาษาถิ่น ที่มี
ต่อความเข้าใจศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทย กล่าวคือ ถ้าประสบการณ์ภาษาถิ่นมีอิทธิพล
จริง ละแนที่ใดจากการวัดความเข้าใจศัพท์ของเด็กนักเรียนในโรงเรียนประชาบาล
และโรงเรียนเทศบาลอาจจะอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะ เด็กนักเรียนในโรงเรียนทั้ง
2 ประเภทนี้ ยังขาดประสบการณ์ในการใช้ภาษาไทยกลาง ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในหนังสือ
แบบเรียนเล่ม เป็นผลให้ความเข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยต่ำไปด้วย

---

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนประถมศึกษา องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
ประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : เยาววัฒนาการพิมพ์, 2520), หน้า 64.

นอกจากต้องการจะศึกษาอิทธิพลของภาษาถิ่นที่มีต่อความสามารถในการเข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยของเด็กในท้องถิ่นแล้ว ผู้วิจัยยังต้องการจะเปรียบเทียบผลความแตกต่างในเรื่องความเข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล แม้ว่านักเรียนในโรงเรียน 2 ประเภทนี้จะใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาพูดที่บ้าน แต่อิทธิพลของสื่อมวลชนซึ่งได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีเผยแพร่อยู่เฉพาะในเขตหัวเมืองนั้น อาจจะช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ในการใช้ภาษาไทยกลางให้แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาลซึ่งอาศัยอยู่ในเขตหัวเมือง เป็นเหตุให้นักเรียนโรงเรียนเทศบาลมีประสบการณ์ทางการใช้ภาษากลางมากกว่านักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่อาศัยอยู่ในชนบท หนังสือมวลชนซึ่งไม่แพร่หลายเข้าไปถึง ดังนั้นความสามารถในการเข้าใจศัพท์จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนเทศบาลก็น่าจะต่างกันด้วย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบความสามารถในการเข้าใจศัพท์ของเด็กในท้องถิ่น ถ้าจะมีผลคือเรื่องที่จะไปตอบข้อสงสัยที่ว่า การที่นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลในวิชาภาษาไทยต่ำนั้น สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากความไม่เข้าใจศัพท์ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยหรือไม่ ผลการวิจัยออกมาเป็นประการใด ก็จะเป็นแนวทางในการพิจารณารังการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ในเขตจังหวัดลำปางให้เหมาะสม เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเพื่อความเกิด ความเข้าใจและความรู้ เพื่อนำไปใช้ในวิถีประจำวัน ถ้าจะนำไปสู่ชีวิตที่ดีที่สุดในสังคมนครระบอบประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจศัพท์ในประมวลคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา และนักเรียนโรงเรียนเทศบาล จังหวัดลำปาง

2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจศัพท์ใน ครอบคลุมภาษาไทยระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท

ข้อมูลทั่วไปของการวิจัย

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษา โภค ทำการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ผลการทดสอบพบว่า นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ได้คะแนนเฉลี่ยในวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนประชาบาลมาก คือ นักเรียนโรงเรียนเทศบาลได้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบ 40.6 คะแนน ในขณะที่นักเรียนโรงเรียนประชาบาล ได้คะแนนเฉลี่ย 27.5 คะแนน เก่าขึ้น สาเหตุที่นักเรียนในโรงเรียน 2 ประเภทนี้มีสมรรถนะวิชาภาษาไทยต่างกันเป็นเพราะอิทธิพลของสื่อมวลชนทางคาบโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ที่เผยแพร่โดยเฉพาะในเขตตัวเมือง ซึ่งโรงเรียนเทศบาลตั้งอยู่ เป็นผลให้นักเรียนโรงเรียนเทศบาลมีประสบการณ์ในคามภาษาดีกว่าเด็กในโรงเรียนประชาบาลในชนบทซึ่งอิทธิพลของสื่อมวลชนยังเผยแพร่ไปไม่ถึง¹ จากผลการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า นักเรียนโรงเรียนประชาบาลและนักเรียนโรงเรียนเทศบาลจะมีความเข้าใจศัพท์ใน ครอบคลุมภาษาไทยแตกต่างกัน

ความเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ไว้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนเทศบาล มีความเข้าใจศัพท์ใน ครอบคลุมภาษาไทยแตกต่างกัน

---

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา, หน้า 14.

2. จากการศึกษาข้อคิดเห็นของเคนเนดี (Larry D. Kennedy) ซึ่งเห็นว่า เด็กหญิงจะมีความสามารถทางภาษามากกว่าเด็กชายในระยะ 3 ปีแรก ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เห็นเป็นนัยก็เพราะว่า เด็กหญิงนั้น บิดามารคาคงการจะให้ เป็นเด็กที่พูดจาไพเราะ จึงพยายามฝึกอบรมความถนัดในภาษาแก่เด็กอย่างถูกต้องขณะที่เด็กยังเยาว์วัย แต่เด็กชายนั้น บิดามารคาคงการฝึกให้เป็นคนเข้มแข็งอดทน จึงมุ่งฝึกในความสามารถออกกำลังกายมากกว่าที่จะใช้ภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กชายจึงน้อยกว่าเด็กหญิง¹ สุธา จันทรเอน ทำการศึกษาหาความเข้าใจศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เด็กหญิงมีความสามารถในการเข้าใจศัพท์ได้ดีกว่าเด็กชาย² สwana พรพัฒน์กุล ทำการศึกษาสัมมนาการทางด้อยกว่าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 พบว่า เด็กหญิงมีความสามารถในการจดจำคำได้ดีกว่าเด็กชาย³ จากผลงานการวิจัยที่กล่าวมานี้ ชวนให้มองเห็นว่านักเรียนหญิงในระดับประถมศึกษา น่าจะมีความสามารถทางภาษามากกว่าเด็กชายในระดับชั้นเรียนเดียวกัน

ความแตกต่างที่ว่า ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความเข้าใจศัพท์ในประมวลคำภาษาไทยแตกต่างกัน

---

¹ Larry D. Kennedy, Teaching the Elementary Language Arts (New York : Holt Rine hart and Winston, 1975), p. 11.

² สุธา จันทรเอน, "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจศัพท์และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ในโรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2509), หน้า 50.

³ สwana พรพัฒน์กุล, "พัฒนาการทางด้อยกว่าของเด็กนักเรียนของสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าเปรียบเทียบกับนักเรียนโรงเรียนสามัญระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513), หน้า 50.

ขอทดลองใบของตน

1. การวัดความเข้าใจศัพท์แต่ละครั้ง นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทุกคนทำข้อสอบเต็มตามความสามารถของตน
2. สภาวะการณ์และสิ่งแวดล้อมขณะทำการวัดความเข้าใจศัพท์ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละครั้งเหมือนกัน
3. แบบวัดความเข้าใจศัพท์ที่ร่างขึ้นครอบคลุมเนื้อหาในแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1¹ และแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2² ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนเทศบาล เป็นชาย 60 คน หญิง 60 คน เท่านั้น
2. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะความเข้าใจศัพท์ในแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1-2 และแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1-2 ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนเทศบาล จังหวัดลำปาง
3. ศัพท์ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นศัพท์ที่รวบรวมจากศัพท์ที่กำหนดใช้ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 นำมารวบรวมเป็นประมวลคำภาษาไทย จำนวน 1270 คำ สุ่มนำมาสร้างแบบวัดความเข้าใจศัพท์จำนวน 127 คำ คิดเป็นร้อยละสิบของคำทั้งหมด
4. การวัดความเข้าใจศัพท์ครั้งนี้ เป็นการวัดความเข้าใจศัพท์จากการตั้งเท่านั้น

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1-2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520)

²กระทรวงศึกษาธิการ, หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1-2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521)

คำจำกัดความในการวิจัย

1. ศัพท์ หมายถึง คำที่กำหนดให้ใช้ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ประกอบด้วย คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุรพบท คำสันธาน และคำอุทาน ซึ่งเป็นคำสุภาพทั่วไปและคำราชาศัพท์

2. ประมวลคำภาษาไทย หมายถึง บัญชีคำศัพท์ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมจากคำที่กำหนดให้ใช้ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งจำนวนคำทั้งหมด 1270 คำ

3. ความเข้าใจศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของศัพท์ในประมวลคำภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความเข้าใจศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 122 ข้อ

4. แบบวัดความเข้าใจศัพท์ หมายถึง แบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการสุ่มเอาศัพท์ในประมวลคำภาษาไทยมาร้อยละสิบของคำทั้งหมด เมื่อนำมาทำการทดลองใช้ในการสร้างแบบวัดความเข้าใจศัพท์ จำนวน 127 คำ เมื่อนำมาทำการทดลองใช้และปรับปรุงแล้ว มีศัพท์ที่ใช้ในการสร้างแบบวัดความเข้าใจศัพท์จำนวน 122 คำ

5. โรงเรียนเทศบาล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ขึ้นอยู่กับสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองลำปาง

6. โรงเรียนประชาบาล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ขึ้นอยู่กับการบริหารส่วนจังหวัดลำปาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความเข้าใจศัพท์ของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น

2. เป็นข้อคิดสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับ

ประตุมักินษา

3. เป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้ผลิตหนังสือสำหรับเด็ก ที่จะเลือกศัพท์ไปใช้ในการ
สร้างหนังสือเสริมการอ่านสำหรับเด็ก